

Znak pisma: DKT-I.0812.4.2024

Warszawa, 20 grudnia 2024 r.

Informacja pokontrolna

z kontroli wykonania wskaźnika: A14G

Pracownicy samorządów i planiści przestrzenni, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - 850 osób przeszkolonych w ramach inwestycji: A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego

Kontrola została ujęta w Harmonogramie kontroli Ministra Rozwoju i Technologii na lata 2024-2026 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej: KPO). Została przeprowadzona z uwzględnieniem postanowień Rozdziału 2 pkt 9 oraz Rozdziału 3 pkt 5 ppkt a Wytycznych w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹ oraz postanowień Procedury kontroli realizacji reformy lub inwestycji w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności².

Celem kontroli była weryfikacja osiągnięcia wskaźnika A14G z uwzględnieniem:

- zgodności z opisem zamieszczonym w załączniku do decyzji wykonawczej Rady z 16 lipca 2024 r., zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) (ST 9728/22 INIK;ST/9728/22 ADD 1) z 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności Polski (dalej także: CID),
- zgodności z mechanizmem weryfikacji określonym w Aneksie nr 1 do Decyzji Komisji zatwierdzającej ustalenia operacyjne między Komisją a Polską zgodnie z artykułem 20(6) rozporządzenia (UE) 2021/241,
- sprawozdawczości w systemie CST2021,
- użycia systemu Arachne.

Komórką organizacyjną Ministerstwa odpowiedzialną za realizację inwestycji A1.3.1 jest Departament Planowania Przestrzennego (dalej: DPR) - Wydział Projektów.

W celu realizacji wskaźnika ogłoszony został nabór przedsięwzięć w zakresie przeprowadzenia szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego i planistów zaangażowanych w opracowywanie dokumentów planowania przestrzennego. Regulamin naboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem bezzwrotnym z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności w inwestycji A1.3.1 wraz z załącznikami, został podpisany 20 czerwca 2024 r. przez Ministra Rozwoju i Technologii – Pana Krzysztofa Paszyka oraz opublikowany na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/rozwoj->

¹ Dalej: wytyczne w zakresie kontroli.

² Stanowiącej załącznik do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT przyjętego Decyzją nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii z 9 maja 2024 r.

[technologia/nabor-wnioskow-dot-wdrozenia-reformy-planowania-i-zagospodarowania-przestrzennego---inwestycja-a131.](#)

Zgodnie z Regulaminem, konkurs podzielony został na 16 części określonych terytorialnie według województw. Podmioty wnioskujące w ramach konkursu mogły ubiegać się o wsparcie przedsięwzięcia dla jednego lub wielu województw, przy czym dla każdego województwa należało złożyć odrębny wniosek o dofinansowanie.

Do przeprowadzenia szkoleń Komisja Oceny Przedsięwzięć wybrała cztery nw. podmioty, z którymi podpisane zostały umowy o dofinansowanie:

- Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie dla województwa lubelskiego,
- Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego z siedzibą w Warszawie, dla obszaru województw: małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, pomorskiego, śląskiego oraz świętokrzyskiego,
- SMALLGIS sp. z o.o. z siedzibą w Krośnie, dla obszaru województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, podkarpackiego, podlaskiego, warmińsko – mazurskiego oraz zachodniopomorskiego,
- Politechnikę Poznańską dla województwa wielkopolskiego.

W wyniku kontroli ustalono, że:

- 1) Inwestycja, której dotyczy wskaźnik jest zgodna z KPO, zaś osiągnięty wskaźnik, co do zasady, realizuje zapisy odpowiednich załączników do ustaleń operacyjnych oraz decyzji wykonawczej Rady UE.**

Inwestycja, w ramach której zdefiniowano objęty kontrolą wskaźnik została ujęta pod nr A1.3.1 w ramach części grantowej KPO komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”, przyjętego przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2021 r. Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zdefiniowanym w KPO celem inwestycji było przyjęcie przez większość gmin planów ogólnych do połowy 2026 roku dla zapewnienia efektywnego zarządzania przestrzenią, w tym ograniczenia presji urbanizacyjnej na tereny zieleni, co będzie wkładem w zrównoważony rozwój i zieloną transformację, a także będzie miało pozytywny wpływ na cele związane ze zmianą klimatu.

Zgodnie z informacją podaną w CID celem inwestycji jest wsparcie wdrożenia nowej reformy planowania przestrzennego określonej w reformie A.1.3 komponentu A. Inwestycja ma wesprzeć gminy w przygotowaniu ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym celem jest, aby 80 % gmin w Polsce przyjęło nowe ogólne plany zagospodarowania przestrzennego. Inwestycja obejmuje trzy rodzaje działań, w tym zapewnienie ukierunkowanych szkoleń dla planistów zaangażowanych w opracowywanie planów ogólnych w gminach. W CID określona została również wartość bazowa wskaźnika A14G, tj. co najmniej 850 pracowników samorządów terytorialnych oraz planistów przestrzennych, którzy ukończyli szkolenie lub studia podyplomowe dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym³.

Ustalono, że na dzień 4 grudnia 2024 r. przeszkolonych zostało 1379 osób. Natomiast zgodnie z uwagami KE przekazanymi za pośrednictwem Wydziału Zarządzania KPO Departamentu Koordynacji Krajowego Planu Odbudowy w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wysokość wskaźnika została zaprezentowana następująco: 850 + 10%, tj. 935⁴ osób przeszkolonych.

W ustaleniach operacyjnych wskazano, że potwierdzeniem realizacji przedmiotowego wskaźnika będzie dokument podsumowujący, który należy uzasadnić jego realizację.

Dokument miał zawierać, jako załącznik, następujące dowody i elementy z dokumentów:

³ Dz.U. z 2024 r., poz. 1130, dalej: ustawa.

⁴ KE, poza informacją, że tego typu sposób prezentacji dotyczyć będzie również innych inwestycji, w których występuje przekroczenie realizacji wskaźnika, dodatkowo uzasadniła takie działanie stwierdzeniem, że nie będzie można zgłosić w ramach realizacji kolejnego wskaźnika ponownie tych samych osób. Z powyższego względu pula ok. 400 osób zostanie przesunięta do realizacji wskaźnika A15G.

- a) listę pracowników, którzy ukończyli kurs z nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, określony w kamieniu milowym A12G i dla każdego z nich:
 - unikalny identyfikator,
 - informację, czy pracownik jest pracownikiem władz lokalnych lub planistą przestrzennym, zaangażowanym w opracowywanie planów ogólnych w gminach,
 - numer(y) referencyjny(e) indywidualnego(ych) certyfikatu(ów) potwierdzającego(ych) ukończenie kursu,
- b) opis treści kursu dostarczonego przez wykonawcę, w tym tematyki szkolenia.

Zgodnie z informacją przekazaną przez DPR, w dniu 16 grudnia br. wskazany Departament, przesłał do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej tzw. one page note opisujący sposób realizacji wskaźnika. Jednak dokument nie miał charakteru ostatecznego; nadal pozostawał w trakcie uzgodnień.

DPR w dniu 16 grudnia br. przekazał do kontroli zestawienie ujęte w arkuszu kalkulacyjnym pn. *GOTOWA LISTA dot. GRUPY DOCELOWEJ_fin 850 plus 10%*, w którym wskazanych zostało 935 osób przeszkolonych w ramach realizacji przedmiotowego wskaźnika. Zestawienie zawierało następujące dane: liczba porządkowa, imię i nazwisko uczestnika szkolenia, jego status, tj. wskazanie na pracownika jednostki samorządu terytorialnego lub osobę spełniającą warunek określony w art. 5⁵ ustawy, numer certyfikatu/zaświadczenia.

W związku z brakiem wskazania w przedmiotowej liście pozycji dotyczącej unikalnego identyfikatora, DPR w dniu 18 grudnia br. wyjaśnił, że *Unikalny identyfikator przeszkolonych osób został określony jako nr porządkowy przypisany do każdego uczestnika szkolenia. W pierwotnym założeniu miał być to nr PESEL uczestnika szkolenia, jednakże ze względu na zaistniały problem z przekazaniem danych przez firmę SmallGis sp. z o.o. odstąpiono od identyfikowania po niniejszym numerze.*

Zespół kontrolny zweryfikował dokumenty źródłowe, tj. certyfikaty oraz dokumenty potwierdzające bycie samodzielnym planistą dla 10%, tj. 94 osób przeszkolonych, których dane ujęto w ww. zestawieniu. W następstwie tego potwierdził, że:

- dla wszystkich wylosowanych do próby osób sporządzone zostały zaświadczenia/certyfikaty ukończenia kursu,
- certyfikaty i zaświadczenia zawierały, w zależności od opracowującego je wykonawcy szkolenia, wskazanie modułów tematycznych szkolenia oraz czas poświęcony na każdy z nich, a także formę szkolenia lub też ogólny wymiar czasu szkolenia, tj. 64 godziny, okres ograniczony datą początkową i końcową szkolenia.

Dodatkowo, zidentyfikowano w przedłożonej liście błędnie wskazany numer certyfikatu. W zestawieniu podano nr 17/Gr2/2024/Opole/PP zamiast nr 18/Gr2/2024/Opole/PP, który widnieje na certyfikacie (nastąpiło zdublowanie nr 18/Gr2/2024/Opole/PP na dwóch certyfikatach).

Mając powyższe na uwadze, można potwierdzić, że przeszkolonych zostało ponad 850 osób, jednak przygotowane przez DPR i przedłożone w toku kontroli dokumenty to potwierdzające, nie miały charakteru ostatecznego.

⁵ Art. 5. Projekty planów zagospodarowania przestrzennego województwa, planów ogólnych gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzają osoby, które spełniają jeden z warunków:

- 1) nabyły uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie ustawy z 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1989 r. poz. 99, 178 i 192, z 1990 r. poz. 198 i 505 oraz z 1993 r. poz. 212),
- 2) nabyły uprawnienia urbanistyczne na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. poz. 139, z późn. zm.),
- 3) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 i 1650),
- 4) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie architektury, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej,
- 5) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie innym niż określony w pkt. 4 oraz ukończyły studia podyplomowe w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej,
- 6) są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do projektowania zagospodarowania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt. 4 lub 5.

2) Wskaźnik został osiągnięty przy uwzględnieniu zasad horyzontalnych UE odnoszących się do KPO, w tym zakaz podwójnego finansowania.

W ramach Regulaminu naboru przedsięwzięć w zakresie przeprowadzenia szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego i planistów zaangażowanych w opracowywanie dokumentów planowania przestrzennego zostały określone „Kryteria wyboru przedsięwzięć”, w których ujęto kryteria formalne oraz kryteria horyzontalne UE dot. KPO, w tym brak podwójnego finansowania oraz równość szans, a także kryteria szczegółowe. Powyższe kryteria były weryfikowane podczas oceny wniosków przez Członków Komisji Oceny Przedsięwzięć i zostały udokumentowane w listach sprawdzających, według wzoru określonego w załącznik nr 8 do Regulaminu.

DPR wyjaśnił, że weryfikacja spełnienia kryteriów horyzontalnych przez Wykonawców odbywała się na podstawie oświadczeń zawartych we wniosku o dofinansowanie (zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie (...)).

3) Przeprowadzono z wykorzystaniem raportów z systemu Arachne analizę podmiotów biorących udział w realizacji wskaźnika w inwestycji.

W procesie wyboru wykonawców szkoleń, DPR dokonywał weryfikacji w systemie Arachne oraz stosował aplikację SKANER, co potwierdzają wypełnione przez pracowników DPR „Karty oceny Arachne i Skaner”, do których załączono każdorazowo wygenerowane raporty. Raporty te były także załączone w systemie EZD w ramach prowadzonej sprawy dot. realizacji wskaźnika A14G. Przedmiotowa weryfikacja wykonywana była, zgodnie z § 8 ust. 26 Regulaminu naboru, na etapie oceny wniosków o dofinansowanie, a następnie przed podpisaniem umów z wybranymi, ostatecznymi odbiorcami wsparcia. Pozytywnie ocenione wnioski o dofinansowanie były weryfikowane, w oparciu o raporty wygenerowane z systemu Arachne, pod kątem wystąpienia ewentualnego ryzyka, potencjalnej poważnej nieprawidłowości dotyczącej nadużyć finansowych, korupcji, konfliktu interesów oraz podwójnego finansowania. DPR wyjaśnił, że w oparciu o wygenerowane raporty nie stwierdzono żadnych zagrożeń.

4) W systemie teleinformatycznym CST2021 zostały zarejestrowane wnioski sprawozdawcze dotyczące inwestycji, w tym realizacji kontrolowanego wskaźnika, jednak w jednym miesiącu nie złożono sprawozdania.

Na dzień rozpoczęcia kontroli w CST2021 istniał ślad audytowy w postaci 22 formularzy sprawozdawczych dla inwestycji A1.3.1, obejmujących łącznie okres od 1 lipca 2021 r. do 10 grudnia 2024 r.

Od ostatniej kontroli ww. inwestycji dotyczącej kamienia milowego A13G, przeprowadzonej w okresie od 9 sierpnia do 22 sierpnia 2024 r., w CST2021 złożonych zostało sześć formularzy sprawozdawczych za okres od 1 lipca do 10 grudnia 2024 r. Aby uniknąć dublowania czynności kontrolnych, analizie poddano wyłącznie sześć wspomnianych wniosków. Stwierdzono, że wystąpił jeden przypadek niedotrzymywania, wynikającej z Rozdziału 4 pkt 3 ppkt b ii. Wytycznych w zakresie sprawozdawczości (dalej: Wytycznych do sprawozdawczości) zasady, iż każda instytucja odpowiedzialna za inwestycję powinna, nie rzadziej niż raz w miesiącu, przekazywać w CST2021 wypełnione formularze sprawozdawcze dotyczące każdej z inwestycji, co do zasady w ciągu 3 dni roboczych od wystąpienia zdarzenia warunkującego konieczność wprowadzenia lub modyfikacji danych. W październiku 2024 r. DPR nie przekazywał sprawozdań z przebiegu realizacji inwestycji w CST2021. Co prawda DPR wyjaśnił, że wniosek sprawozdawczy został utworzony w CST2021 w dniu 21 października br., jednak jego złożenie nastąpiło dopiero w dniu 7 listopada br. Tym samym nie dotrzymano zasady wskazanej w Wytycznych do sprawozdawczości.

5) W MRiT na etapie przygotowania i zatwierdzania dokumentów służących realizacji wskaźnika funkcjonowały regulacje wewnętrzne dotyczące przeciwdziałania korupcji, nadużyciom finansowym, konfliktowi interesów, a także dotyczące stosowania Arachne.

W Ministerstwie w czasie realizacji inwestycji funkcjonowały nw. regulacje:

- Zarządzenie nr 1 Ministra Rozwoju i Technologii z 30 grudnia 2022 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii⁶, które zostało zastąpione zarządzeniem nr 18 z 17 lipca 2024 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii,
- Decyzja nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii z 7 października 2022 r. w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, z późn. zm. Procedura stosowania systemu Arachne stanowi załącznik nr 2 do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT, będącego załącznikiem do ww. decyzji,
- Decyzja nr 4 Ministra Rozwoju i Technologii z 22 grudnia 2023 r., zmieniająca decyzję w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub działań niepożądanych przy wdrażaniu KPO stanowi załącznik nr 3 do ww. decyzji. Dodatkowo przedmiotowa decyzja wprowadziła postanowienia dotyczące podwójnego finansowania.
- Decyzja nr 4 Ministra Rozwoju i Technologii z 9 maja 2024 r. zmieniająca decyzję w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii w zakresie aktualizacji załączników, tj. załącznika nr 1 - procedura kontroli, załącznika nr 2 - procedura stosowania Arachne, załącznika nr 3 - procedura sygnalizacji, załącznika nr 4 - oświadczenie o bezstronności.

6) Zarówno w toku realizacji inwestycji, jak i niniejszej kontroli nie stwierdzono ryzyka ani przypadków nieprawidłowości dotyczących nadużyć finansowych, w tym podwójnego finansowania, korupcji i konfliktu interesów.

Według informacji przekazanej przez DPR w dniu 18 grudnia 2024 r. w procesie realizacji wskaźnika nie stwierdzono przypadków konfliktu interesów, korupcji czy nadużyć finansowych. Również Biuro Bezpieczeństwa odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o nieprawidłowościach lub działaniach niepożądanych w ramach KPO⁷, w dniu 17 grudnia 2024 r. poinformowało, że w ramach kontrolowanego obszaru nie wpłynęły zgłoszenia o potencjalnych nieprawidłowościach lub działaniach niepożądanych dotyczących zakresu kontroli.

Sprawozdania wygenerowane 16 grudnia br. z systemu Arachne dla czterech wybranych wykonawców szkoleń, nie wskazywały na zagrożenia dotyczące nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesu.

Kontrolę przeprowadził upoważniony⁸ przez Ministra Rozwoju i Technologii Zespół kontrolerów w składzie:

- Monika Mischczuk – główny specjalista Wydziału Kontroli w Departamencie Kontroli i Audytu, kierownik Zespołu kontrolerów,
- Anna Zarębska - Golańska – główny specjalista w Wydziale Kontroli w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu kontrolerów.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od 16 grudnia 2024 r. do 18 grudnia 2024 r.

DPR nie wniósł zastrzeżeń do przekazanych wyników kontroli wykonania wskaźnika A14G w inwestycji A1.3.1 realizowanej w ramach KPO.

⁶ Przedmiotowe zarządzenie spowodowało utratę mocy zarządzenia nr 9 Ministra Rozwoju i Technologii z 30 marca 2022 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii.

⁷ Zgodnie z postanowieniami Procedury postępowania w przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub działań niepożądanych przy wdrażaniu KPO, stanowiącej załącznik do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT.

⁸ Upoważnienia: MRiT/157-UDK/24, MRiT/158-UDK/24.

Informację pokontrolną sporządzono w wersji elektronicznej.

Zatwierdzam

Michał Graczyk

Dyrektor Generalny

/ kwalifikowany podpis elektroniczny

/